

Що таке VAT-REF і як отримати повернення ПДВ, сплаченого в іншій країні ЄС?

Igor Kyrzczewski · 19.11.2025 · Księgowość – JDG, Księgowość – Spółki

Польські підприємці, які займаються бізнесом, часто купують товари та послуги в інших країнах Європейського Союзу – наприклад, пальне під час ділових поїздок, плату за користування автомагістралями, житло, квитки на торгові виставки чи витратні матеріали. ПДВ, нарахований на ціну цих покупок, не підлягає відрахуванню в Польщі за звичайними правилами, але може бути повернутий через спеціальну процедуру, звану **VAT-REF** (Повернення ПДВ).

Ця процедура базується на **Директиві Ради 2008/9/EC** і дозволяє повернення податку, сплаченого в іншій державі-члені ЄС, за умови виконання певних умов.

Хто може скористатися процедурою VAT-REF?

Тільки наступні особи можуть подавати заяви на повернення ПДВ:

- **Активні платники ПДВ**, зареєстровані в Польщі (не включають платників, звільнених від ПДВ на суб'єктивній або об'єктивній основі),
- Платники, які **не мають підприємницького закладу, фіксованого місця ведення бізнесу, місця проживання або звичайного місця перебування** в країні ЄС, де була зроблена покупка (країна повернення),
- Покупки повинні бути пов'язані з **оподатковуваними діяльностями** в Польщі (які надають право на відрахування ПДВ в країні).

Примітка: Якщо у вас є фіксоване місце ведення бізнесу в країні покупки, ви повинні зареєструватися для ПДВ там і сплачувати податок локально – повернення в рамках процедури VAT-REF не буде можливим.

Які витрати підлягають поверненню?

Повернення доступне для ПДВ, нарахованого на покупку товарів і послуг, використаних для оподатковуваних діяльностей. Приклади включають:

- Пальне для корпоративних автомобілів,
- Плата за проїзд, паркування,
- Проживання та харчування під час ділової подорожі (за умови, що країна повернення дозволяє повернення ресторанних і готельних послуг),
- Квитки на торгові виставки, конференції, тренінги,
- Оренда автомобілів, обладнання, канцелярські приладдя.

Остаточні рішення щодо права на повернення з конкретних категорій витрат приймаються державою повернення (наприклад, деякі країни не повертають ПДВ на пальне, ресторани або представницькі витрати). Детальні правила для кожної країни можна знайти на веб-сайті Європейської Комісії або в документі “Загальні принципи повернень ПДВ у процедурі повернення ПДВ” на podatki.gov.pl.

Термін подання заяви

Заява VAT-REF повинна бути подана **не пізніше 30 вересня року, що настає за податковим роком**, до якого вона стосується (наприклад, за 2025 рік – до 30 вересня 2026 року).

Термін є **строгим** – після його закінчення право на повернення припиняється.

Як подати заяву VAT-REF? (станом на листопад 2025)

1. **Електронно** – тільки через Податковий портал (podatki.gov.pl) або електронну податкову службу.
2. **Актуальна форма** – станом на 1 квітня 2025 року **версія 6** форми VAT-REF чинна (включаючи зміни до кодів NACE).
3. **Підпис** – з кваліфікованим електронним підписом, Довіреном профілем або власним підписом (e-ID).

4. **Належний офіс** – заява подається до керівника податкового офісу, відповідного для місця проживання/реєстрації платника. Якщо платник не має місця в Польщі – до керівника Другого податкового офісу у Варшаві-Центрі.
5. **Додатки** – копії рахунків-фактур або імпортних документів потрібні лише в тому випадку, якщо одна рахунка перевищує еквівалент:
 - 1,000 EUR (або еквівалент у місцевій валюті), - 250 EUR – для рахунків на пальне.

Хід процедури

1. Польський податковий офіс формально перевіряє заяву та права платника → призначає референсний номер і пересилає заяву до офісу держави повернення (протягом 15 днів).
2. Держава повернення розглядає заяву:
 - Рішення протягом **4 місяців** (може бути продовжено до 6–8 місяців, якщо потрібно додаткова інформація).
3.
 - Повернення здійснюється безпосередньо на банківський рахунок, вказаний у заяві (в євро або місцевій валюті).
- 4.
5. Якщо є запитання або недоліки – зв'язок здійснюється виключно електронними засобами (на електронну адресу, зазначену в заяві).

Найбільш поширені помилки, які призводять до відмови або затримки

- Неправильний код товару/послуги (необхідно використовувати коди та підкоди, вимагені даною країною),
- Відсутність додатків для великих сум рахунків,
- Заява подана після закінчення терміну,

- Вказання неправильного електронного адреси (вся інформація надходить виключно електронною поштою).

Де знайти актуальну інформацію та допомогу?

- Податковий портал: <https://www.podatki.gov.pl> → е-Декларація → VAT-REF
- Biznes.gov.pl: детальний покроковий посібник
- Веб-сайт ЄК: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/eu-vat-rules-topic/vat-refunds_pl
- Гаряча лінія KAS: 801 055 055 або +48 22 330 03 30

Резюме

Процедура VAT-REF є реальним шансом повернути навіть сотні або тисячі євро щорічно – особливо для компаній, які часто подорожують з бізнесом в інші країни ЄС. Важливо вчасно подати правильну заявку і дотримуватися вимог країни повернення. У разі сумнівів варто звернутися за допомогою до бухгалтерської фірми – так ми можемо уникнути помилок, які можуть призвести до відмови в поверненні.

Правовий статус: листопад 2025.

У випадку змін у законодавстві (наприклад, нові версії форм) завжди перевіряйте актуальну інформацію на [podatki.gov.pl](https://www.podatki.gov.pl).